

грошових надходжень; підвищення ефективності розподілу прибутку; досягнення збалансованості витрат і доходів із дотриманням принципів самоокупності та самофінансування.

Список використаних джерел:

1. Куцик В. І., Лупак Р. Л., Годованюк М. А. Інструменти підвищення ефективності управління формуванням та використанням прибутку в цілях капіталізації підприємства». *Бізнес-Інформ.* – 2017. – № 1. С. 55-62.
2. Васильців Т. Г., Городня Т. А., Лупак Р. Л. Економічні аспекти диверсифікації підприємства з використанням інноваційних інвестицій. *Інтелект XXI.* 2017. Вип. 1. – С. 52-57.
3. Лихолат С. М., Лупак Р. Л. Структурні аспекти збалансування внутрішнього ринку в контексті зміцнення економічної безпеки України. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна.* 2017. Вип. 1. С. 96-105.

СУЧАСНИЙ СТАН СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Луценко О. А., канд. екон. наук, доцент, Романащенко М. О., Романащенко І. О., студент, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені П. Василенка, м. Харків

Ключовим елементом національної економіки будь-якої країни є страховий ринок. Питання конкурентоспроможності страхового ринку та реформування страхової галузі сьогодні набувають все більшої актуальності в умовах посилення відкритості української економіки до міжнародного економічного простору. Проте рівень його розвитку в Україні сьогодні не відповідає зростаючим потребам національної економіки та масштабам реформ у соціальній сфері через негативний вплив фінансової кризи на страховий ринок, через недооцінювання взагалі суспільної ролі, яку може і повинне відігравати страхування в Україні. Рівень розвитку страхового ринку України становить не більше 10% потенційних ризиків, тоді як у більшості розвинених країн він дорівнює не менше 90-95%. При цьому питома вага нашої країни у світовому ринку сягає лише 0,01% і менше 0,05% обсягу страхових послуг, які надаються в Європі. Це при тому, що в Україні проживає понад 7% населення Європи і є значний промисловий, аграрний і науковий потенціал [1].

Незважаючи на те, що сучасний український ринок страхування почав свій розвиток на початку 90-х років, але до сьогоднішнього дня так і продовжує перебувати на стадії формування: триває постійне удосконалення законодавчо-нормативної бази, відбуваються зміни в діяльності державних органів державного регулювання та нагляду за страховою діяльністю. Тому питання дослідження становлення українського ринку страхування та виявлення основних проблем його розвитку не втрачає своєї актуальності.

Для більш детального аналізу страхового ринку необхідно дослідити динаміку основних показників страхового ринку (табл.1).

Страховання – це одна із галузей економіки, у якій за останні роки спостерігається зростання основних показників. Слід зазначити, що страховання є одним із найбільш рентабельних видів бізнесу, навіть більш рентабельним, ніж у розвинутих країнах, де рівень страхових виплат до зібраних премій перевищує 70%.

Водночас аналіз показників розвитку страхового ринку (показники діяльності, надходження страхових премій, страхових виплат, рівень виплат) дає підстави стверджувати, що сьогодні страховий ринок характеризується недостатньою розвиненістю, недостатністю структури, слабким розвитком інституту перестраховання, нестабільністю фінансового стану окремих страхових компаній, нерівномірністю їх розвитку, коли поряд із становленням і зміцненням одних страхових компаній спостерігається розпад і банкрутство інших.

Проаналізувавши стан страхового ринку України та порівнявши отримані дані із показниками провідних країн світу, можна виділити ряд проблем:

- наявність розбіжностей у вітчизняній законодавчій базі з приводу нормативів макроекономічних показників розвитку страхового ринку;
- високий рівень інфляції, що створює диспропорції у вартості страхових премій і кінцевих виплат та дестабілізує ринок страхування життя;
- низька конкуренція за якісною складовою страхових послуг;
- низький рівень страхової культури та зацікавленості населення у страхуванні внаслідок недостатньої платоспроможності населення;
- недостатній розвиток довгострокового страхування життя, пенсійних ануїтетів та інших видів нагромаджувального страхування;
- низький рівень капіталізації, платоспроможності та ліквідності страховиків.

Окреслені проблеми розвитку страхового ринку дають підстави для розробки таких напрямів його розвитку [4]:

- стабілізація фінансового становища всіх суб'єктів економіки;
- розвиток законодавчої бази страхування, яка б враховувала сучасну ситуацію на страховому ринку;
- формування стійких і надійних страхових компаній;
- активізація ролі держави та її органів у зміцненні і розвитку страхового ринку; формування державних пріоритетів у розвитку страхування, створенні конкурентного середовища на страховому ринку;
- інтеграція страхового ринку України до світового ринку страхування і створення сучасної моделі ефективного управління страховими резервами.

Основні показники страхового ринку України

Показники	Роки										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Кількість зареєстрованих страховиків	398	411	446	469	450	456**	442	414	407	382	368
з них: компанії зі страхування життя	45	55	65	72	72	67**	64	62	62	57	50
Кількість укладених договорів страхування млн.шт	336,8	554,6	599,8	676	575,0	619,1	618,0	178,2	185,2	134,7	171,9
Включено до Державного реєстру	36	33	54	6	2	5	2	1	3	1	1
Виключено з Державного реєстру	21	20	19	12	6	10	5	35	7	8	7
Частка іноземного капіталу у статутному капіталі страховиків, %	13,4	13,0	20,7	25,5	-	-	-	-	-	-	-
Активи по балансу, млн.грн.	20920,1	23994,6	32213,0	41930,5	41 970,1	45234,6	48122,7	56224,7	66387,5	70261,2	60 588,9
Активи, визначені ст.31 ЗУ"Про страхування", млн.грн.	12346,5	17488,2	19330,3	23904,9	23 690,9	27 695,0	28 642,4	48 831,5	37 914,0	40530,1	37 682,7
Обсяг сплачених статутних капіталів, млн.грн.	6 641,0	8 391,2	10633,6	13206,4	14 876,0	14 429,2	14 091,8	14 579,0	15 232,5	15120,9	14 483,7
Сформовані страхові резерви, млн.грн.	5 045,8	6 014,1	8 423,3	10904,1	10 141,3	11 371,8	11 179,3	12 578,0	14 435,7	15828,0	17 244,7
Валові страхові премії, млн.грн., з них:	12853,5	13830,0	18008,2	24008,6	20 442,1	23 081,7	22 693,5	21 508,2	28 661,9	26767,3	21 718,7
від страховальників-фізичних осіб	1 616,2	2 945,8	5 170,4	7 630,2	5 949,0	6 171,1	7 478,7	8 900,3	10 267,5	9 519,9	7 269,2
від перестраховальників	3 398,1	4 962,9	4 588,1	6 362,5	5 846,5	7 050,3	4 111,9	1 380,0	5 521,4	4 897,1	4 564,1
у т.ч. від перестраховальників-нерезидентів	20,8	21,5	112,2	317,5	242,1	192,3	429,1	279,8	-	-	-
Валові страхові виплати, млн. грн., з них:	1 894,2	2 599,6	4 213,0	7 050,7	6 737,2	6 104,6	4 864,0	5 151,0	4 651,8	5 065,4	4 674,8
страховальникам-фізичним особам	616,6	1 012,8	1 788,5	3 206,4	2 804,0	2 436,4	2 210,6	2 469,8	2 637,5	2 862,6	2 308,3
перестраховальникам		231,6	822,0	1 546,3	1 727,1	2 045,4	724,3	218,8	112,5	184,7	98,9
у т.ч. перестраховальникам-нерезидентам		13,5	504,1	1 055,6	1 049,7	1 837,1	578,0	107,0	-	-	
Рівень валових виплат, %	14,7	18,8	23,4	29,4	33,0	26,4	21,4	23,9	16,2	18,9	21,5
Частка валових страхових премій, належна першим трьом страховикам, %	12,2	11,8	11,7	11,5	11,2	13,6	13,7	-	-	-	--
Частка валових страхових премій, належна першим 50 страховикам, %	73,7	72,3	67,1	70,1	75,2	76,6	76,8	-	-	-	--
Чисті страхові премії (валові страхові премії за мінусом частки страхових премій, які сплачуються перестраховикам-резидентам), млн.грн.	7 482,8	8 769,4	12 353,8	15 981,8	12 658,0	13 327,7	17 970,0	20777,5	21551,4	18592,8	16746,4
Рівень чистих виплат, %	20,7	26,5	31,4	40,9	50,0	44,2	26,2	24,5	21,2	26,3	27,3
Обсяг страхових платежів, сплачених перестраховикам, млн. грн.	6 050,0	5 697,6	6 423,9	9 064,6	8 888,4	10 745,2	5 906,2	2522,8	8744,8	9704,2	6726,3
з них: перестраховикам-нерезидентам	676,3	576,1	769,5	1 037,8	1 104,3	991,3	1 182,7	1292,0	1634,4	1530,5	1753,9

* Складено за джерелом [2,3]

Список використаних джерел:

1. Журавка О. С., Бочкарева Т. О Фінансова безпека сучасного страхового ринку України [Текст] / О. С. Журавка // Економіка. Фінанси. Право. – 2015. – №6/1. – С. 57–65.
2. Основні показники страхового ринку України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.nfp.gov.ua>
3. Аналитический обзор за 2015. Страховой рынок [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.credit-rating.ua>.
4. Стратегія розвитку страхового ринку України на 2012-2021pp. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [https://www.ufu.org.ua activities strategic initiatives](https://www.ufu.org.ua/activities/strategic_initiatives)

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Малюк В. М., магістр, Житомирський державний технологічний університет

Жорсткість умов конкурентної боротьби як в межах країни, так і на міжнародній арені ставлять нематеріальні активи обов'язковою умовою успішної діяльності та прибутковості підприємства. Протягом останніх років багато суб'єктів господарювання для здійснення діяльності використовують нематеріальні активи в якості чинника успішної боротьби на ринку товарів та послуг.

Незважаючи на адаптацію вітчизняної практики обліку та аудиту до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, звітності та аудиту, нині зберігаються національні відмінності в обліку нематеріальних активів. Тому нагальною потребою залишаються питання реформування бухгалтерського обліку та аудиту та створення відповідної нормативної бази. Без налагодженого обліку та управління нематеріальними активами в Україні перспективи прискореного розвитку промисловості в сфері вдосконалення технологій та наукоємних аспектів зменшуються.

Перш за все це пов'язано з такими існуючими в Україні проблемами:

- 1) Облікове законодавство звужує склад нематеріальних активів, зокрема, зараховуючи витрати по створенню багатьох нематеріальних активів на витрати звітного періоду;
- 2) Досить часто облікова вартість нематеріальних активів набагато нижче ринкової вартості, що призводить до заниження майнового стану підприємства, оскільки в обліку;
- 3) Унікальні нематеріальні активи часто не враховують у балансі, наприклад, гудвіл не враховується в балансі підприємства до тих пір, поки не відбудеться акт купівлі-продажу підприємства.

У свою чергу, спеціалісти в сфері бухгалтерської справи вивчаючи облік, не вивчають сутності реєстрації торгової марки (товарного знака), авторського права; патентування винаходу, промислового зразка, і т.п., а тому погано розбираючись в трактуванні даних об'єктів, не володіють навичками правильної